

ఆరవ అధ్యాయం

మహా సిఫారసు (షఫాఅత్).

ప్రళయ దినాన ప్రజలందరూ తమ తమ కర్మలనుబట్టి భయాందోళనలకు, అశాంతికి గురికాబడి ఉంటారు. కఠినమైన స్థితిలో, బిత్తరపోయిన జంతువుల్లా అటూఇటూ పరుగులు పెడుతూ ఉంటారు. వారు తమ శాంతి సుఖాలకై సర్వ ప్రయత్నాలు చేస్తుంటారు. ఆ రోజు ఎవరికీ అల్లాహ్ ముందు నిలబడి మాట్లాడే శక్తి ఉండదు. అప్పుడు ప్రజలందరూ ప్రవక్తల వద్దకు వచ్చి అల్లాహ్ యందు సిఫారసు చేయమని కోరుతారు.

ప్రజలందరూ ఒక్కొక్క ప్రవక్త వద్దకు పోయి సిఫారసు చేయమని బతి మాలుతారు. ప్రతి ప్రవక్తా నేను అల్లాహ్ ముందు సిఫారసు అడగలేను, మీరు మరో ప్రవక్త వద్దకు వెళ్ళండని చెప్పి ప్రవక్తలందరూ సిఫారసు చేయలేక తప్పుకుంటారు. చివరకు ప్రజలందరూ ప్రవక్త ముహమ్మద్ ﷺ వద్దకు వస్తారు, అప్పుడు ప్రవక్త ﷺ సిఫారసు చేయుటకు అంగీకరిస్తారు.

ఎందుకంటే అల్లాహ్ ఇలా సెలవిచ్చాడు:

﴿ وَكَرَّمْنَا فِي السَّمَاءِ لَا تُغْنِي شَفَعُهُمْ شَيْئًا إِلَّا مِنْ بَعْدِ أَنْ يَأْذَنَ اللَّهُ لِمَنْ يَشَاءُ

وَرِضَى ۝۲۶ النجم: 26

“ఆకాశాలలో ఎంతో మంది అల్లాహ్ దూతలు ఉన్నారు. కాని వారి సిఫారసు ఏ మాత్రం ఉపయోగపడదు, అల్లాహ్ తాను ఎవరి గురించివైతే ఏదైనా విన్నపం వినదలుస్తాడో, దానికి (సిఫారసుకు) అనుమతి ఇస్తేనే తప్ప.”

(53, సూరతున్ నజ్జ్: 26)

మరోకచోట అల్లాహ్ ఇలా సెలవిచ్చాడు: ﴿مَا مِنْ شَفِيعٍ إِلَّا مِنْ بَعْدِ إِذْنِهِ﴾
 “వారెవ్వరూ సిఫారసు చేయలేరు, అల్లాహ్ ఎవరికైతే సిఫారసు చేసే అనుమతి ప్రసాదిస్తాడో వారు తప్ప.” (10, సూరతు యూనుస్: 3)

1-ప్రళయ దినాన సిఫారసు ఎనిమిది విధాలుగా ఉంటుంది.

- 1) మహా సిఫారసు(అది మఖామే మహ్మూద్) హక్కు ముహమ్మద్ ﷺ కు మాత్రమే ప్రసాదించబడుతుంది.
- 2) ఎవరి పాపాలు మరియు పుణ్యాలు సరిసమానంగా ఉంటాయో వారికి ప్రవక్త ముహమ్మద్ ﷺ సిఫారసు చేస్తారు.
- 3) బహుధైవారాధనకు గురికాకుండా, ఏకేశ్వరోపాసన చేసిన ముస్లిములకు వారి ఇతర పాపాల వలన నరకంలోకి పోయే తీర్పు జరిగినప్పటికీ, ప్రవక్త ముహమ్మద్ ﷺ వారి కొరకు సిఫారసు చేసి, వారిని నరకంలోకి పోనివ్వరు.
- 4) ఎవరైతే స్వర్గంలో చేరుకున్నారో, వారి అంతస్తులు పెంచుటకై ప్రవక్త ముహమ్మద్ ﷺ సిఫారసు చేస్తారు.
- 5) కొందరినీ లెక్క తీసుకోకుండానే స్వర్గంలోకి పోవుటకై ముహమ్మద్ ﷺ సిఫారసు చేస్తారు. (ఉకాష బిన్ ముహ్సిన్ رضي الله عنه కై చేసిన సిఫారసు)

- 6) కొందరిని నరక యాతన తగ్గించుటకై ప్రవక్త ముహమ్మద్ ﷺ సిఫారసు చేస్తారు. (ప్రవక్త ముహమ్మద్ ﷺ బాబాయి అబూతాలిబ్)
- 7) విశ్వాసులందరూ స్వర్గంలోకి పోవుటకై ప్రవక్త ముహమ్మద్ ﷺ సిఫారసు చేస్తారు.
- 8) పెద్దపెద్ద తప్పులకు గురికాబడిన ముస్లిములకు ప్రవక్త ముహమ్మద్ ﷺ సిఫారసు చేస్తారు.

హజ్రత్ జాబర్ బిన్ అబ్దుల్లాహ్ రకథనం; ప్రవక్త ముహమ్మద్ ﷺ ఇలా ప్రవచించారు: **لِكُلِّ نَبِيٍّ دَعْوَةٌ قَدْ دَعَا بِهَا فِي أُمَّتِهِ وَحَبَّاتُ دَعْوَتِي شَفَاعَةٌ لَأُمَّتِي يَوْمَ الْقِيَامَةِ**
 “ప్రతి ప్రవక్తకు అల్లాహ్ ఒక దుఆను (వేడుకోలు) ప్రత్యేకించాడు. ప్రవక్తలంతా తమ తమ దుఆలను తమ జాతివారి కొరకై వినియోగించు కున్నారు. కాని నా దుఆను నా ప్రజల కొరకై ప్రళయ దినాన అల్లాహ్ వద్ద సిఫారసు కోరుకునేందుకు (వినియోగించకుండా) భద్రపరుచుకున్నాను.”
 (ముస్లిం)

హజ్రత్ అబూ హురైరా రకథనం; ప్రవక్త ముహమ్మద్ ﷺ ఇలా ప్రవచించారు:

لِكُلِّ نَبِيٍّ دَعْوَةٌ مُسْتَجَابَةٌ فَتَعَجَّلْ كُلُّ نَبِيٍّ دَعْوَتَهُ وَإِنِّي اخْتَبَأْتُ دَعْوَتِي شَفَاعَةً لَأُمَّتِي يَوْمَ الْقِيَامَةِ فَهِيَ نَائِلَةٌ إِنْ شَاءَ اللَّهُ مَنْ مَاتَ مِنْ أُمَّتِي لَا يُشْرِكُ بِاللَّهِ شَيْئًا. (بخاري ومسلم)

“ప్రతి ప్రవక్తకు అల్లాహ్ ఒక దుఆను ప్రత్యేకించాడు. ప్రవక్తలంతా తమ తమ దుఆలను తమ జాతివారి కొరకై (ఇహలోకంలోనే) వినియోగించుకున్నారు. కాని నా దుఆను నా ప్రజల కొరకై ప్రళయ దినాన అల్లాహ్ వద్ద సిఫారసు కోరుకునేందుకు భద్ర పరుచుకున్నాను. అల్లాహ్ చిత్తమైతే అల్లాహ్ తో

ఎవరిని సాటి నిలబెట్టకుండా చనిపోయిన నా ప్రజలకూ ఆ దుఆ ఉపయోగ పడుతుంది.” (బుఖారీ, ముస్లిం)

మరోకచోట అల్లాహ్ ఇలా ప్రకటించాడు: ﴿عَسَىٰ أَن يَبْعَثَكَ رَبُّكَ مَقَامًا مَّحْمُودًا﴾

“నీ ప్రభువు నిన్ను ప్రశంశనీయమైన ఉన్నత స్థానంలో ప్రతిష్ఠింపజేయటం అసంభవం ఏమి కాదు.” (17, బసీ ఇస్రాయీల్: 79)

హజ్రత్ అబూ హురైరా رضي الله عنه కథనం; ప్రవక్త ముహమ్మద్ ﷺ ఇలా ప్రవచించారు: “ప్రళయ దినాన నా సిఫారసు నా అనుచర సమాజంలో పెద్ద పెద్ద పాపాలకు గురికాబడిన వారికొరకు ఉంటుంది.”

(తిర్మిజీ, అబూదావూద్, ఇబ్నుమాజ: 3479)

హజ్రత్ ముఆబద్ బిన్ హిలాల్ అల్ అనజీ رضي الله عنه కథనం; ఒక రోజు మేము అనస్ బిన్ మాలిక్ رضي الله عنه దగ్గరకు వచ్చాము. అక్కడే ఉన్న హజ్రత్ సాబిత్ رضي الله عنهతో ఆయనను కలవాలనీ అనుమతి తీసుకున్నాము.

అప్పుడు అనస్ బిన్ మాలిక్ رضي الله عنه ‘జుహా నమాజు’ చేయుచున్నారు.

తరువాత సాబిత్ رضي الله عنه మా కొరకై ఆయన ‘అనుమతి’ తీసుకున్నారు.

తరువాత సాబిత్ رضي الله عنهతో కలిసి మేము అక్కడ ఉన్న మంచముపై కూర్చున్నాము.

ఓ అబూ హమ్జా رضي الله عنه “వీరు మీ సహోదరులు బసరా పట్టణము నుంచి

“షఫాఅత్ హదీసు” మీ ద్వారా తెలుసుకొనుటకై” వచ్చారు.

అప్పుడు అనస్ బిన్ మాలిక్ رضي الله عنه (ఆ హదీసును) ఇలా చెప్పుకొచ్చారు:

“ప్రళయదినాన ప్రజలందరూ గుంపులు గుంపులుగా (హష్ష్ మైదానంలో)

సమీకరించబడుతారు. ప్రజలందరూ కలిసి ఆదం عليه السلام వద్దకు వస్తారు.

తరువాత ఇలా అంటారు: “మీరు ప్రజలందరి కోసం అల్లాహ్ వద్ద సిఫారసు చేయండి” అని అడుగుతారు.

అప్పుడు హజ్రత్ ఆదం عليه السلام “నేను మీ కొరకు సిఫారసు చేయలేను మీరు హజ్రత్ ఇబ్రాహీం عليه السلام వద్దకు పోండి ఆయనను అల్లాహ్ తన మిత్రునిగా (ఖలీలుల్లాహ్) చేసుకున్నాడు.” అని అంటారు.

తరువాత వారంతా ఇబ్రాహీం عليه السلام వద్దకు వస్తారు.

హజ్రత్ ఇబ్రాహీం عليه السلام “నేను మీ కొరకు సిఫారసు చేయలేను. మీరు మూసా عليه السلام వద్దకు పోండి. ఎందుకంటే అల్లాహ్ ఆయనతో ప్రత్యక్షంగా సంభాషించాడు (కలీముల్లాహ్)” అని అంటారు.

తరువాత వారంతా మూసా عليه السلام వద్దకు వస్తారు.

అప్పుడు మూసా عليه السلام “నేను మీ కోసం సిఫారసు చేయలేను మీరు ఈసా عليه السلام వద్దకు పోండి. ఆయన అల్లాహ్ తరుపు నుండి ఒక ఆత్మ మరియు ఆయన వచనం (రూహుల్లాహి వ కలిమతుహు)” అని అంటారు.

తరువాత వారంతా హజ్రత్ ఈసా عليه السلام వద్దకు వస్తారు.

అప్పుడు హజ్రత్ ఈసా عليه السلام కూడా “నేను మీ కొరకు సిఫారసు చేయలేను మీరు హజ్రత్ ముహమ్మద్ ﷺ వద్దకు పోండి” అని అంటారు.

చివరికి ప్రజలంతా ప్రవక్త ముహమ్మద్ ﷺ వద్దకు వచ్చి సిఫారసు చేయమని కోరుతారు.

అప్పుడు ప్రవక్త ముహమ్మద్ ﷺ: “నేను దాని కోసమే. నేను మీ కొరకు సిఫారసు చేయగలను” అని అంటారు.

ఆ తరువాత “నేను నా ప్రభువు సమక్షంలో (సిఫారసు చేసే) అనుమతి కోరుతాను. నాకు అనుమతిని ప్రసాదిస్తాడు. నేను అల్లాహ్ సమక్షంలో నిలబడతాను, ఆయన పవిత్రతలను స్తుతిస్తాను. వాటిని ఇప్పుడు స్తుతించే శక్తి నాకు లేదు. (ప్రళయ దినాన) అల్లాహ్ నా హృదయంలో ఆ (స్తుతించే) వాక్యాలను కలిగిస్తాడు. అప్పుడు నేను ఆయన సన్నిధిలో సాష్టాంగ పడుతాను.”

ఆ తరువాత అల్లాహ్ నాతో అంటాడు: “ఓ ముహమ్మద్ ﷺ తలపైకెత్తు నీవు చెప్పాలనుకున్నది చెప్పు, నీ మాటలు ఆలకిస్తాను, నీ కోరికేమిటో తెలుపు నీ కోరికను తీరుస్తాను, సిఫారసు చేయాలనుకుంటే సిఫారసు చెయ్యి, నీ సిఫారసు అంగీకరిస్తాను.”

అప్పుడు నేను “(ఓ అల్లాహ్!) నా ఉమ్మతూ నా ఉమ్మతూ (నా ప్రజలు)” అని అంటాను.

తరువాత “సరే నీవు వెళ్ళు ఎవరి మనసులోనైతే బార్లగింజంత లేక గోధుమ గింజంత విశ్వాసం ఉన్నదో, వారందరినీ నరకం నుండి బయటకు తీసుకో” అని అల్లాహ్ అంటాడు.

అలాగే నేను పోతాను: “నరకం నుండి ప్రజలను బయటకు తీస్తాను.”

తరువాత తిరిగి నేను నా ప్రభువు దగ్గరకు వస్తాను: “అలాంటివే పవిత్రతలను స్తుతిస్తాను, ఆయన సన్నిధిలో సాష్టాంగపడుతాను.”

ఆ తరువాత అల్లాహ్ అంటాడు: “ఓ ముహమ్మద్ ﷺ తలపైకెత్తు నీవు చెప్పాలనుకున్నది చెప్పు, నీ మాటలు ఆలకిస్తాను, నీ కోరికేమిటో తెలుపు నీ కోరికను తీరుస్తాను. సిఫారసు చేయాలనుకుంటే సిఫారసు చెయ్యి, నీ సిఫారసు అంగీకరిస్తాను.”

అప్పుడు నేను: “(ఓ అల్లాహ్!) నా ఉమ్మతూ నా ఉమ్మతూ (నా ప్రజలు)”
అని అంటాను.

తరువాత: “సరే నీవు వెళ్ళు, ఎవరి మనసులోనైతే, ఆవగింజకు
(సమానమైన) విశ్వాసం ఉన్నదో, వారందరినీ నరకం నుండి బయటకు
తీసుకో” అని అల్లాహ్ అంటాడు.

అలాగే నేను పోతాను: “నరకం నుండి ప్రజలను బయటకు తీస్తాను.”

తరువాత మరలా నేను నా ప్రభువు దగ్గరకు వస్తాను: “అలాంటివే
పవిత్రతలను సృష్టిస్తాను, ఆయన సన్నిధిలో సాష్టాంగపడుతాను.”

ఆ తరువాత అల్లాహ్ అంటాడు: “ఓ ముహమ్మద్ ﷺ తలపైకెత్తు నీవు
చెప్పాలనుకున్నది చెప్పు, నీ మాటలు ఆలకిస్తాను, నీ కోరికేమిటో తెలుపు
నీ కోరికను తీరుస్తాను. సిఫారసు చేయాలనుకుంటే, సిఫారసు చెయ్యి
నీ సిఫారసు అంగీకరిస్తాను.”

అప్పుడు నేను: “(ఓ అల్లాహ్!) నా ఉమ్మతూ నా ఉమ్మతూ (నా ప్రజలు)”
అని అంటాను.

తరువాత: “సరే నీవు వెళ్ళు, ఎవరి మనసులోనైతే రవ్వంత, రవ్వంత,
రవ్వంత ఆవగింజకు (సమానమైన) విశ్వాసం ఉన్నదో, వారందరినీ నరకం
నుండి బయటకు తీసుకో” అని అల్లాహ్ అంటాడు.

అలాగే నేను పోతాను: “నరకం నుండి ప్రజలను బయటకు తీస్తాను.”

తరువాత నాల్గవసారి నేను నా ప్రభువు దగ్గరకు వస్తాను: “అలాంటివే
పవిత్రతలను సృష్టిస్తాను. ఆయన సన్నిధిలో సాష్టాంగపడుతాను.”

ఆ తరువాత అల్లాహ్ అంటాడు: “ఓ ముహమ్మద్ ﷺ తలపైకెత్తు నీవు
చెప్పాలనుకున్నది చెప్పు, నీ మాటలు ఆలకిస్తాను. నీ కోరికేమిటో తెలుపు

నీ కోరికను తీరుస్తాను, సిఫారసు చేయాలనుకుంటే సిఫారసు చెయ్యి, నీ సిఫారసు అంగీకరిస్తాను.”

అప్పుడు నేను: “ఓ నా ప్రభూ! ఎవరైతే ‘లా ఇలాహ ఇల్లాహ్’ అని చెప్పారో, వారిని కూడా నరకం నుండి బయటకు తీసే అనుమతిని ప్రసాదించు” అని అంటారు.

అప్పుడు అల్లాహ్ అంటాడు: “ఈ అనుమతి నీకు లేదు. కాని నా గౌరవోన్నతుల సాక్షిగా! నా గొప్పతనాల సాక్షిగా! మరియు నా మహోన్నతుల సాక్షిగా! నా అధిపత్యాల సాక్షిగా! ‘లా ఇలాహ ఇల్లాహ్’ చెప్పిన ప్రతి వ్యక్తికి నరకం నుండి బయటకు నేను తీస్తాను” అని అల్లాహ్ అంటాడు. (బుఖారీ, ముస్లిం)

2- న్యాయాన్ని స్థాపించబడును

లెక్క తీసుకొనబడే రోజు గురించి అల్లాహ్ ఖుర్ఆన్‌లో ఇలా తెలియజేసాడు:

﴿ثُمَّ تَوَفَّى كُلُّ نَفْسٍ مَا كَسَبَتْ وَهُمْ لَا يُظْلَمُونَ﴾ (281)

“అక్కడ ప్రతి ఒక్కరికీ వారు చేసిన (మంచి చెడ్డలకు) పరిపూర్ణ ప్రతిఫలం లభిస్తుంది. ఎవరికీ ఏ మాత్రం అన్యాయం జరగదు.”

(2, సూరతుల్ బఖరా: 281)

హజ్రత్ లుఖ్మాన్ తన కుమారునికి తెలిపిన విషయం ఖుర్ఆన్‌లో ఈ విధంగా ఉంది:

﴿يَبْنَئِىْ إِنَّهَا إِن تَكُ مِثْقَالَ حَبَّةٍ مِّنْ خَرْدَلٍ فَتَكُنْ فِي صَخْرَةٍ أَوْ فِي السَّمَوَاتِ أَوْ فِي الْأَرْضِ

يَأْتِ بِهَا اللَّهُ إِنَّ اللَّهَ لَطِيفٌ خَبِيرٌ﴾ لقمان: 16

“కుమారా! ఒకవస్తువు అది ఆవగింజంతటిదైనప్పటికీ అది కొండరాయిలా గాని, ఆకాశాలలో గాని, భూమిలో గాని, ఎక్కడ దాని ఉన్నప్పటికీ, అల్లాహ్

దానిని బయటికి తీసుకువస్తాడు. ఆయన సూక్ష్మగ్రాహి మరియు సర్వజ్ఞుడు.” (31,సూరతు లుఖ్ఖాన్:16)

1-సమానమైన న్యాయం జరుగును.

అల్లాహ్ ఏ ఒక్కరిపై రవ్వంత అన్యాయం కూడా చెయ్యడు. కనుక అల్లాహ్ ఇలా ప్రకటించాడు: ﴿إِنَّ اللَّهَ لَا يَظْلِمُ مِثْقَالَ ذَرَّةٍ﴾ “నిశ్చయంగా అల్లాహ్ ఎవరికీ రవ్వంత అన్యాయం కూడా చెయ్యడు.” (4,సూరతున్ నిసా:40)

﴿وَمَنْ يَعْمَلْ مِنَ الصَّالِحَاتِ مِنْ ذَكَرٍ أَوْ أُنْثَىٰ وَهُوَ مُؤْمِنٌ فَأُولَٰئِكَ يَدْخُلُونَ

الْجَنَّةَ وَلَا يُظْلَمُونَ نَقِيرًا﴾ (124) النساء: 124

“పుణ్యకార్యాలు చేసేవారు పురుషులైనా స్త్రీలైనా - వారు గనక విశ్వాసులైతే (మూమిన్) స్వర్గంలో ప్రవేశిస్తారు. వారికి రవ్వంత అన్యాయం కూడా జరగదు.” (4,సూరతున్ నిసా: 124)

2-తమ తమ కర్మలన్నిటినీ ప్రతి ఒక్కరు చూసుకుంటారు.

అల్లాహ్ ప్రజలందరి కొరకు రవ్వంత అన్యాయం చెయ్యకుండా తీర్పు చేస్తాడు. కనుక వారు చేసిన తప్పు ఒప్పులను వారు చేసిన ప్రతి అతిచిన్న కార్యాన్ని సయితం వారి కళ్ళముందు ఉంచుతాడు. కనుక అల్లాహ్ ఇలా ప్రకటించాడు:

﴿وَكُلُّ إِنْسَانٍ أَلْزَمْنَاهُ طَلْرِهٖ فِي عُنُقِهٖ ۖ وَنُخْرِجُ لَهُ يَوْمَ الْقِيَمَةِ كِتَابًا يَلْقَاهُ مِنْشُورًا﴾ (13) اقرأ

كِتَابَكَ كَفَىٰ بِنَفْسِكَ الْيَوْمَ عَلَيْكَ حَسِيبًا﴾ (14) بني إسرائيل: 13-14

“ప్రతి మనిషి జాతకాన్ని మేము అతని మెడలోనే వ్రేలాడగట్టాము. ప్రళయంనాడు మేము ఒక పుస్తకాన్ని అతని కొరకు బయటికి తీస్తాము. అతడు దాన్ని ఒక తెరిచిన పుస్తకం వంటిదని తెలుసుకుంటాడు. ఇదిగో!

చదవు నీ కర్మ పత్రాన్ని, ఈ నాడు నీ లెక్క కట్టడానికి స్వయంగా నీవే సరిపోతావు.” (17,బసీ ఇస్రాయీల్: 13-14)

﴿يَوْمَ تَجِدُ كُلُّ نَفْسٍ مَّا عَمِلَتْ مِنْ خَيْرٍ مُّحْضَرًا وَمَا عَمِلَتْ مِنْ سُوءٍ تَوَدُّ لَوْ أَنَّ بَيْنَهَا وَبَيْنَهُ

أَمَدًا بَعِيدًا ۖ﴾ آل عمران: 30

“ప్రళయ దినాన ప్రతి మనిషి తాను - మంచి చేసినా చెడు చేసినా దాని ఫలితాన్ని ప్రత్యక్షంగా చూసే రోజు రాబోతుంది. తనకు ఈరోజు ఇంకా ఎంతో దూరంగా ఉంటే ఎంత బాగుండేది అని మనిషి ఆ రోజున కోరుకుంటాడు.” (3,సూరతు ఆలి ఇమాన్: 30)

﴿وَوُضِعَ الْكِتَابُ فَتَرَى الْمُجْرِمِينَ مُشْفِقِينَ مِمَّا فِيهِ وَيَقُولُونَ يُنَوَّلُنَا مَالٌ هَذَا الْكِتَابِ لَا

يُعَادِرُ صَغِيرَةً وَلَا كَبِيرَةً إِلَّا أَحْصَاهَا وَوَجَدُوا مَا عَمِلُوا حَاضِرًا وَلَا يَظِلُّمُ رَبُّكَ أَحَدًا ۝٤٩﴾

“అప్పుడు కర్మల పత్రం వారి ముందు ఉంచబడుతుంది. ఆ సమయంలో అపరాధులు తమ జీవిత గ్రంథంలో నమోదు చేయబడిన విషయాలకు భయపడుతూ ఉండటాన్ని నీవు చూస్తావు. వారు. ‘అయ్యో! (ఎంతటి) మా దౌర్భాగ్యం! ఇదేమి గ్రంథం! మేము చేసిన చిన్న పనిగానీ, ఏదీ ఈ గ్రంథంలో నమోదు చేయబడకుండా ఉండలేదే” అని అంటూ ఉంటారు. వారు ఏమేమి చేసారో అదంతా తమ ముందు ప్రత్యక్షం కావటాన్ని చూస్తారు. నీ ప్రభువు ఎవరికీ ఏ మాత్రమూ అన్యాయం చేయడు.” (18,సూరతుల్ కహఫ్: 49)

3- ఒకరి పాపాలు మరొకరు మొయ్యరు.

﴿مَنْ أَهْتَدَىٰ فَإِنَّمَا يَهْتَدِي لِنَفْسِهِ ۖ وَمَنْ ضَلَّٰ فَإِنَّمَا يَضِلُّ عَلَيْهَا وَلَا تَزِرُ وَازِرَةٌ وِزْرَ أُخْرَىٰ ۚ وَمَا كُنَّا

مُعَذِّبِينَ حَتَّىٰ نَبْعَثَ رَسُولًا ۝١٥﴾ بني إسرائيل: 15

“ఏ మనిషి సన్మార్గాన్ని అవలంబిస్తాడో, ఆ సన్మార్గం అతనికి ప్రయోజనకరమవుతుంది. అలాగే ఎవడు మార్గభ్రష్టుడైపోతాడో, ఆ మార్గభ్రష్టత్వం యొక్క దుష్ఫలితాన్ని అతడే అనుభవిస్తాడు. (ఎందుకంటే) భారం మోసేవాడెవడూ ఇతరుల భారాన్ని మోయడు. మేము (అల్లాహ్) ఒక సందేశ హరుణ్ణి పంపనంతవరకు ఎవరినీ శిక్షించము.”

(17, సూరతు బసీ ఇస్రాః:15)

﴿الْأَنْزُرُ وَالزُّرُّ وَزُرُّ الْغُرِّ ۝٣٨ وَأَنْ لَّيْسَ لِلْإِنْسَانِ إِلَّا مَا سَعَى ۝٣٩ وَأَنْ سَعْيُهُ سَوْفَ يُرَى ۝٤٠﴾

﴿ثُمَّ يُجْزَاهُ الْجَزَاءُ الْأَوْفَى ۝٤١ وَأَنَّ إِلَىٰ رَبِّكَ الْمُنْتَهَىٰ ۝٤٢﴾ النجم: 38-42

“(గుర్తుంచుకోండి!) బరువు మోసేవాడు ఇతరుల బరువును మోయడు. దేనికై మానవుడు కృషి చేస్తాడో, అదితప్ప అతనికి మరొకటేది లభించదు. త్వరలోనే అతని కృషిని చూసి, దాని ప్రతిఫలం పూర్తిగా అతనికి ఇవ్వబడుతుంది. చివరకు నీ ప్రభువు వద్దకే చేరవలసి ఉంది.”⁸

(53, సూరతున్ నజ్మీ: 38-42)

4-ఇతరులు చేసే పుణ్యాలకు లేక పాపాలకు భాగస్థులు కాగలరు.

ఒక మనిషి ఇతరులకు అపమార్గానికి గురిచేయడం వల్ల, వారు పొందే పాపాలకు సమానమైన పాపం, అపమార్గం పట్టించిన వారికి కూడా లభిస్తుంది.

⁸ అంటే ప్రతి వ్యక్తి తాను చేసిన పనుల ప్రతి ఫలాన్ని మాత్రమే పొందుతాడు. ఒక వ్యక్తి చేసిన పనుల ప్రతిఫలం మరొక వ్యక్తికి లభించదు. ఏ వ్యక్తి అయినా ప్రయత్నం లేకుండా, ఆచరణ లేకుండా దేనినీ పొందలేడు. అలాగే మరొక వ్యక్తి చేసిన పనికి బాధ్యతను తనపై వేసుకోలేడు. అసలు నేరస్థుడి స్థానంలో, అతడి శిక్షను అనుభవించటానికి మరొక వ్యక్తి తనను తాను సమర్పించుకున్నప్పటికీ అతనిని వదలిపెట్టడం జరగదు.

ఎందుకంటే ఆ పాపానికి అతను సూత్రధారి. అలాగే ఒక మనిషి ఇతరులకు పుణ్యమార్గం పొందుటకు కారకుడైనందున వారుపొందే పుణ్యాలకు సమానంగా పుణ్యమార్గం చూపించిన వారికి కూడా ఆ పుణ్యం లభిస్తుంది. ఎందుకంటే ఆ పుణ్యం చేయుటకై ఇతను బోధించాడు కనుక. దాని పుణ్యం గురించి అల్లాహ్ ఇలా తెలియజేసాడు:

﴿ إِنَّا نَحْنُ نُحْيِي الْمَوْتَىٰ وَنَكْتُبُ مَا قَدَّمُوا وَآخَرَهُمْ ۚ وَكُلُّ شَيْءٍ أَحْصَيْنَاهُ فِي إِمَامٍ مُّبِينٍ ۝۱۲ ﴾

“మేము నిశ్చయంగా ఒక రోజున మృతులను బ్రతికిస్తాము. వారు చేసే పనులన్నింటినీ మేము నమోదు చేస్తూనే ఉన్నాము. వారు తమ వెనుక వదిలి వెళ్లిన చిహ్నాలను కూడా మేము నమోదు చేస్తూ ఉన్నాము. ప్రతి విషయాన్ని మేము ఒక స్పష్టమైన గ్రంథంలో నమోదు చేసి పెట్టాము.”

(36, సూరతు యాసీన్: 12)

﴿ وَلِيَحْمِلُوا أَثْقَالَهُمْ وَأَثْقَالًا مَّعَ أَثْقَالِهِمْ ۚ وَلَيَسْئَلَنَّ يَوْمَ الْقِيَامَةِ عَمَّا كَانُوا يَفْعَلُونَ ۝۱۳ ﴾

“వారు తప్పకుండా తమ బరువులనూ మోస్తారు. తమ బరువులతో పాటు అనేక ఇతర బరువులను కూడా మోస్తారు. నిశ్చయంగా ప్రళయ దినాన వారిని వారి అభూత కల్పనలను గురించి అడగటం జరుగుతుంది.”

(29, సూరతు అన్కబూత్: 13)

మరోకచోట అల్లాహ్ ఇలా తెలియజేసాడు:

﴿ لِيَحْمِلُوا أَوْزَارَهُمْ كَامِلَةً يَوْمَ الْقِيَامَةِ ۖ وَمِنْ أَوْزَارِهِمُ الَّذِي كَانُوا يُضِلُّونَهُمْ بِغَيْرِ عِلْمٍ ۝۲۵ ﴾

﴿ ۝۲۵ ﴾ النحل: 25

“వారు ప్రళయం నాడు తమ బరువులను పూర్తిగా మోస్తారు. దానికితోడు వారు అజ్ఞానం వల్ల అపమార్గం పట్టిస్తున్న బరువును కూడా మోస్తారు. చూడండి! వారు మోసే బాధ్యత (ఎంత) చెడ్డదైనది.” (16, సూరతున్ నహ్లా: 25)

హజ్రత్ మున్జిర్ బిన్ జరీర్ رضي الله عنه కథనం; ప్రవక్త ముహమ్మద్ ﷺ ఇలా ప్రవచించారు: **مَنْ سَنَّ سُنَّةً حَسَنَةً فَعَمِلَ بِهَا كَانَ لَهُ أَجْرُهَا وَمِثْلُ أَجْرِ مَنْ عَمِلَ بِهَا لَا يَنْقُصُ مِنْ أَجْرِهِمْ شَيْئًا**

“ఎవరైతే ఇస్లాం యొక్క ఒక మంచి ఆచారాన్ని (సున్నతును) జారిజేసి దానిని నెరవేరుస్తారో, వారికి పుణ్యం లభిస్తుంది. దానిని చూసి ఇతరులు అనుసరించిన పుణ్యానికి సమానమైన పుణ్యం కూడా వారికి లభిస్తుంది. అయినా ఇతరుల పుణ్యం నుండి రవ్వంత కూడా తగ్గించడం జరగదు.”

وَمَنْ سَنَّ سُنَّةً سَيِّئَةً فَعَمِلَ بِهَا كَانَ عَلَيْهِ وَزْرُهَا وَوَزْرُ مَنْ عَمِلَ بِهَا مِنْ بَعْدِهِ لَا يَنْقُصُ مِنْ أَوْزَارِهِمْ شَيْئًا

“ఎవరైతే ఒక చెడ్డ ఆచారాన్ని (ధర్మంలో లేని ఆచారాలను) జారిజేసి దానిని నెరవేరుస్తారో, వారు దాని పాపాన్ని మోస్తారు. దానిని చూసి ఇతరులు అనుసరించినవారు పొందే పాపానికి సమానమైన పాపం కూడా వారికి లభిస్తుంది. అయినా ఇతరులు చేసిన పాపాన్ని రవ్వంత కూడా తగ్గించడం జరగదు.” (సహీహ్ ఇబ్ను మాజ: 168)

5-పుణ్యాలు రెట్టింపు చేయబడుతాయి. కాని పాపాలు ఎంత చేస్తే అంతే ఉంటాయి.

ఒక వ్యక్తి పాపాలు చేస్తే ఎంత పాపం చేస్తాడో అంతే దుష్ఫలితం పొందుతాడు. కాని ఆ పాపానికి బదులు ఎక్కువ దుష్ఫలితం పొందడు. అదే ఒక వ్యక్తి పుణ్యకార్యాన్ని చేస్తే దానికి ఎంత పుణ్యమో అంతే ప్రతిఫలం పొందుతాడు. అలాగే కొన్ని సార్లు ఒకే పుణ్యానికి బదులు దాని ప్రతిఫలం ఎన్నో రెట్లు పెంచి ఇవ్వడం జరుగును. అది అల్లాహ్ వైపునుండి ప్రత్యేకమైన

సందర్భాలలో మరియు ప్రత్యేకమైన పుణ్యాలను బట్టి ప్రతిఫలం ప్రాప్తమవుతుంది. కనుక అల్లాహ్ ఇలా సెలవిచ్చాడు:

﴿إِنْ تُقْرِضُوا اللَّهَ قَرْضًا حَسَنًا يُّضَاعِفْهُ لَكُمْ وَيَغْفِرْ لَكُمْ وَاللَّهُ شَكُورٌ حَلِيمٌ (١٧)﴾

“మీరు గనక అల్లాహ్ కు మంచి ఋణాన్ని ఇస్తే, ఆయన మీకు దానిని ఎన్నో రెట్లు పెంచి తిరిగి ఇస్తాడు. మీ పొరపాట్లను మన్నిస్తాడు.”

(64, సూరతుల్ తగాబున్: 17)

﴿مَنْ جَاءَ بِالْحَسَنَةِ فَلَهُ عَشْرُ أَمْثَالِهَا وَمَنْ جَاءَ بِالسَّيِّئَةِ فَلَا يُجْزَى إِلَّا مِثْلَهَا وَهُمْ لَا يُظْلَمُونَ (١٦)﴾

“అల్లాహ్ వద్దకు సత్కార్యాన్ని తీసుకువచ్చేవాని కొరకు పది వంతులు ప్రతిఫలం ఉంది. దుష్కార్యాన్ని తీసుకువచ్చే వాని కొరకు అతడు ఎంత తప్పు చేశాడో అంతే ప్రతిఫలం లభిస్తుంది. ఎవరికీ ఎలాంటి అన్యాయం జరగదు.” (6, సూరతు అన్ ఆమ్: 160)

హజ్రత్ అబూ జర్రీన్ رضي الله عنه కథనం; అల్లాహ్ ప్రవచించాడనీ ప్రవక్త ముహమ్మద్ ﷺ తెలియజేశారు:

الْحَسَنَةُ عَشْرُ أَمْثَالِهَا أَوْ أَرْبَعُ وَالسَّيِّئَةُ بَوَاحِدَةٍ أَوْ أَعْفَرُ وَلَوْ لَقِيتَنِي بِقُرَابِ الْأَرْضِ خَطَايَا مَا لَمْ تُشْرِكْ بِي لَقِيتُكَ بِقُرَابِهَا مَغْفِرَةً. (أحمد)

“ప్రతి పుణ్యం పది పుణ్యాల వంటిది లేక దానికంటే ఎక్కువ. మరియు పాపము ఒక పాపము వంటిది. లేక దానిని కూడా అల్లాహ్ క్షమించవచ్చు. నీవు అల్లాహ్ కు సాటి కల్పించకుండా భూమి నిండా పాపాలు చేసి కలిసినా, అల్లాహ్ కూడా నిన్ను భూమినిండ క్షమాపణలతో కలుస్తాడు.”

(అహ్మద్, హాకిమ్, అన్ సహీహ: 128)

హజ్రత్ అబ్దుల్లాహ్ ఇబ్ను మసూద్ رضي الله عنه కథనం; ప్రవక్త ముహమ్మద్ ﷺ ఇలా ప్రవచించారు:

مَنْ قَرَأَ حَرْفًا مِنْ كِتَابِ اللَّهِ فَلَهُ بِهِ حَسَنَةٌ وَالْحَسَنَةُ بِعَشْرِ أَمْثَالِهَا لَا أَقُولُ الْم حَرْفٌ وَلَكِنْ أَلِفٌ حَرْفٌ وَلاَمٌ حَرْفٌ وَمِيمٌ حَرْفٌ. (ترمذي)

“ఎవరైతే ఖుర్ఆన్ నుండి ఒక అక్షరము పారాయణం చేస్తాడో అతనికి ఒక పుణ్యం లభిస్తుంది. ప్రతి పుణ్యం పది పుణ్యాల వంటిది. “అలిఫ్ లామ్ మీమ్” ఒక అక్షరము అని నేను చెప్పటం లేదు. అలిఫ్ ఒక అక్షరం, లామ్ ఒక అక్షరం, మీమ్ ఒక అక్షరం” అని తెలిపారు. (తిర్మిజీ, అస్ సహీహ:3327)

﴿مَثَلُ الَّذِينَ يُنْفِقُونَ أَمْوَالَهُمْ فِي سَبِيلِ اللَّهِ كَمَثَلِ حَبَّةٍ أَنْبَتَتْ سَبْعَ سَنَابِلٍ فِي كُلِّ سَنَابِلٍ مِائَةٌ حَبَّةٌ وَاللَّهُ يُضَعِفُ لِمَنْ يَشَاءُ وَاللَّهُ وَاسِعٌ عَلِيمٌ﴾ البقرة: 261

“తమ సంపదను అల్లాహ్ మార్గంలో ఖర్చు చేసేవారి ఖర్చు ఉపమానం ఇలా ఉంటుంది. ఒక్క విత్తనాన్ని నాటితే అది మొలచి ఏడు వెన్నులను ఈనుతుంది. ప్రతి వెన్నుకూ నూరేసి గింజలు ఉంటాయి. ఇదే విధంగా అల్లాహ్ తాను కోరిన వారి సత్కార్యాన్ని వికసింపజేస్తాడు. అల్లాహ్ అమితంగా ఇచ్చేవాడూ, అన్నీ తెలిసినవాడూను.”

(2, సూరతుల్ బఖరా: 261)

ఒక వ్యక్తి ప్రవక్త ముహమ్మద్ ﷺ వద్దకు వచ్చి అల్లాహ్ మార్గంలో ఒక ఒంటెను దానం చేసాడు. అప్పుడు ప్రవక్త ముహమ్మద్ ﷺ అతనికి ఇలా (శుభవార్తను) తెలిపారు: “ప్రళయ దినాన దీనికి బదులు నీకు అల్లాహ్ ఏడు వందల ఒంటెలను ప్రసాదిస్తాడు.” (ముస్లిం)

హజ్రత్ అబ్దుల్లాహ్ బిన్ అబ్బాస్ رضي الله عنه కథనం; అల్లాహ్ ప్రవచించాడనీ ప్రవక్త ముహమ్మద్ ﷺ ఇలా తెలియజేశారు:

إِنَّ اللَّهَ كَتَبَ الْحَسَنَاتِ وَالسَّيِّئَاتِ ثُمَّ بَيَّنَ ذَلِكَ فَمَنْ هَمَّ بِحَسَنَةٍ فَلَمْ يَعْمَلْهَا كَتَبَهَا اللَّهُ عِنْدَهُ حَسَنَةً كَامِلَةً وَإِنْ هَمَّ بِهَا فَعَمِلَهَا كَتَبَهَا اللَّهُ عَزَّ وَجَلَّ عِنْدَهُ عَشْرَ حَسَنَاتٍ إِلَى سَبْعِ مِائَةٍ ضِعْفٍ

إِلَى أَضْعَافٍ كَثِيرَةٍ وَإِنْ هُمْ بِسَيِّئَةٍ فَلَمْ يَعْمَلْهَا كَتَبَهَا اللَّهُ عِنْدَهُ حَسَنَةً كَامِلَةً وَإِنْ هُمْ بِهَا فَعَمِلَهَا كَتَبَهَا اللَّهُ سَيِّئَةً وَاحِدَةً . (البخاري)

“అల్లాహ్ పుణ్యాలను మరియు పాపాలను విధిరాతలో పొందుపరిచాడు. తరువాత వాటిని వేరువేరు చేసాడు. ఎవరైనా మంచిని చేయాలని అనుకున్నాడు, కాని దానిని చేయలేక పోయాడు, అయిన అల్లాహ్ దాని పూర్తి పుణ్యాన్ని ప్రసాదిస్తాడు. ఒక వేళ అతను చేయాలనుకున్న పుణ్యకార్యాన్ని చేస్తే, అల్లాహ్ అతనికి ఆ పుణ్యానికి ప్రతిఫలంగా పది రెట్లనుండి పెంచి ఏడువందల రెట్లు వరకూ పెంచుతాడు. (అతను అనుకుంటే) మరింత ఎక్కువగా కూడా పెంచుతాడు. ఎవరైనా చెడుని గురించి ఆలోచించి దానిని చేయలేదు, అయినా దానికి బదులు ఒక పూర్తి పుణ్యాన్ని ప్రసాదిస్తాడు. **ఒక వేళ అతను అనుకున్న చెడు కార్యాన్ని చేస్తే, దానికి బదులు అతనికై ఒక పాపమే పొందుపరుస్తాడు.**” (బుఖారీ)

6-పాపాలను పుణ్యాలుగా మార్చబడును.

మానవుడు ఘోరమైన పాపాలు చేసినప్పటికీ అల్లాహ్ కరుణ పట్ల నిరాశ చెందనవసరం లేదు. అతను తన విశ్వాసాన్ని సరిదిద్దుకొని, అపమార్గాన్ని విడిచిపెట్టి, చిత్తశుద్ధితో పశ్చాత్తాపపడి, సత్యమార్గానికి అనుగుణంగా ఆచరిస్తే గతంలో చేసిన పాపాలన్నిటినీ అల్లాహ్ పుణ్యాలుగా మార్చేస్తాడు. కనుక అల్లాహ్ ఇలా ప్రకటించాడు:

﴿إِلَّا مَنْ تَابَ وَآمَنَ وَعَمِلَ عَمَلًا صَالِحًا فَأُولَٰئِكَ يُبَدِّلُ اللَّهُ سَيِّئَاتِهِمْ حَسَنَاتٍ ۚ وَكَانَ

اللَّهُ غَفُورًا رَحِيمًا ﴿٧٠﴾ الفرقان: 70

“పశ్చాత్తాపపడి, మరియు (ఇస్లాం ధర్మాన్ని) విశ్వసించి, సత్కార్యాలు చెయ్యటం ప్రారంభించే వాడి పాపాలను అల్లాహ్ పుణ్యాలుగా మారుస్తాడు. ఆయన క్షమించేవాడు, కరుణించేవాడూను.” (25, సూరతుల్ ఫుర్ఖాన్:70)

﴿أُولَٰئِكَ الَّذِينَ نَقَبَلُ عَنْهُمْ مَا عَمِلُوا وَنَجَّوْهُمْ عَنْ سِيَئَاتِهِمْ فِي أَصْحَابِ الْجَنَّةِ وَعَدَ الصَّٰدِقِ

الَّذِي كَانُوا يُوعَدُونَ ﴿١٦﴾ الأحقاف: 16

“ఇటువంటి వారి నుండి మేము వారు చేసిన మంచి కర్మలను స్వీకరిస్తాము, వారు చేసిన చెడుకర్మలను మన్నిస్తాము. వారికి చేస్తూ వచ్చిన సత్యవాగ్దానం ప్రకారం స్వర్గవాసులలో చేరిపోతారు.” (46, సూరతుల్ అహ్మఖాఫ్:16)

హజ్రత్ అబూ జుర్రీన్ رضي الله عنه కథనం; ప్రవక్త ముహమ్మద్ ﷺ ఇలా ప్రవచించారు: “నిశ్చయంగా స్వర్గంలో చిట్టచివరిగా పోయే వ్యక్తి గురించి నాకు తెలుసు. అలాగే నరకం నుండి అందరికంటే చివరిగా బయటకు తీయబడే వ్యక్తి గురించి కూడా నాకు తెలుసు.”

ప్రళయ దినాన ఒక వ్యక్తిని తీసుకొనిరావటం జరుగుతుంది, అప్పుడు అతను చేసిన చిన్నచిన్న పాపాలన్నీ చూపించమని ఆదేశింపబడును.

తరువాత అతనితో “నీవు ఆ రోజు ఇవి అవీ (పాపాలు) చేసావు కదా! ఆ రోజు నీవు ఇవి అవీ (పాపాలు) చేసావు కదా!” అని అతని ముందు బహిర్గతం చేయబడటం జరుగుతుంది.

దానికతను: ‘అవునంటాడు’ వాటిని తిరస్కరించలేడు. ఎందుకంటే అతను చేసిన “ఘోర పాపాలు ఎక్కడ బహిర్గతం చేస్తారోననీ” లోలోపల భయపడుతూ ఉంటాడు.

అంతలో అతనికి “(చూపించబడిన) ప్రతి పాపానికి బదులుగా ఒక్కొక్క పుణ్యం లభిస్తుంది వెళ్ళు” అని చెప్పడం జరుగుతుంది.

అప్పుడతను: దాన్ని చూసి (అల్లాహ్ క్షమించి అతనికి పుణ్య వరాలను ప్రసాదించిన సంగతిని గమనించి) “ఓ ప్రభూ! నేనింకా కొన్ని (ఘోరపాపాలు) కూడా చేసాను. ఇక్కడ నాకు అవి చూపించబడ లేదే?” అంటాడు.

తరువాత ప్రవక్త ముహమ్మద్ ﷺ గారు: “నోటిలోని దవడలు కనిపించినట్లు ఫక్కున నవ్వారనీ” హదీసు ఉల్లేఖించిన వారు తెలిపారు. (ముస్లిం)

7-అవిశ్వాసులకు మరియు వంచకులకు విరుద్ధంగా సాక్షులను

నిలబెట్టడము జరుగును.

అల్లాహ్ ఇలా ప్రకటించాడు:

﴿ وَيَوْمَ نَبْعَثُ فِي كُلِّ أُمَّةٍ شَهِيدًا عَلَيْهِمْ مِنْ أَنْفُسِهِمْ وَجِئْنَا بِكَ شَهِيدًا عَلَى هَؤُلَاءِ ﴾

(ప్రవక్తా!) “మేము ప్రతి సంఘంలో నుండి ఒక సాక్షిని లేపి నిలబెట్టే రోజును గురించి, ప్రవక్తా! వారిని హెచ్చరించు. ఆ సాక్షి తన సంఘానికి వ్యతిరేకంగా సాక్ష్యమిస్తాడు. వారికి వ్యతిరేకంగా సాక్ష్యం ఇవ్వటానికి మేము నిన్ను తీసుకొని వస్తాము.” (16, సూరతున్ నహ్లా: 89)

ప్రళయ దినాన ముహమ్మద్ ﷺ ను మరియు ఆయన ప్రజలను అల్లాహ్ ప్రత్యేకించి ఇతర సమాజాలపై సాక్షులుగా నిలబెట్టుతాడు. కనుక ప్రవక్త ముహమ్మద్ ﷺ ద్వారా ప్రవచించబడిన అనేక హదీసులున్నాయి.

హజ్రత్ అబీ సయీదుల్ ఖుద్రి రి.కథనం; ప్రవక్త ముహమ్మద్ ﷺ ఇలా ప్రవచించారు: (ప్రళయ దినాన)

అల్లాహ్: “నూహ్ రి.కు పిలుపునిస్తాడు.”

అప్పుడు నూహ్ రి.: “నేను హజరయ్యాను ప్రభూ! మేళ్ళన్నీ నీ చేతుల్లోనే ఉన్నాయి” అని అంటారు.

అప్పుడు అల్లాహ్: “నీవు సందేశాన్ని ప్రజలకు అందజేసావా?”
అని ప్రశ్నిస్తాడు.

దానికి నూహ్ **عليه السلام**: “అవునంటారు.”

ఆ తరువాత అల్లాహ్ ప్రజలతో కూడా ఇలా ప్రశ్నిస్తాడు: “మీకు సత్య సందేశం (నూహ్ **عليه السلام**) అందించారా?”

వారు జవాబుగా: “మా వద్దకు ఎలాంటి భయభక్తిని బోధించేవారు రాలేదు” అని నిరాకరిస్తారు.

తరువాత (అల్లాహ్ నూహ్ **عليه السلام** తో నీవు సందేశాన్ని అందించినట్టుగా) నీకు సాక్షి ఎవరున్నారు? అని ప్రశ్నిస్తాడు.

నూహ్ **عليه السلام**: “ముహమ్మద్ **ﷺ** మరియు వారి ప్రజలే సాక్షి” అని సమాధానమిస్తారు.

అలా వారందరూ (నూహ్ **عليه السلام** మాటకు) సాక్షులుగా నిలబడుతారు. మరియు ప్రవక్త ముహమ్మద్ **ﷺ** కూడా (నూహ్ **عليه السلام** మాటకు) సాక్షిగా నిలబడుతారు.

తరువాత అల్లాహ్ సూక్తిని ప్రవక్త ముహమ్మద్ **ﷺ** ఇలా పఠించారు:

﴿ فَكَيْفَ إِذَا جِئْنَا مِنْ كُلِّ أُمَّةٍ بِشَهِيدٍ وَجِئْنَا بِكَ عَلَى هَؤُلَاءِ شَهِيدًا ۖ ﴾ النساء: 41

“(ముహమ్మద్!) మేము (పరలోక న్యాయస్థానంలో) ప్రతి సమాజం నుండి ఒక సాక్షిని తెచ్చి, నిన్ను వారికి సాక్షిగా నిలబెట్టినప్పుడు వారు ఏంచేస్తారు.”

(4, సూరతున్ నిసా: 41) (బుఖారీ)

3- మానవులు తమ జీవితాలకు విలువనివ్వకుండా గడిపినందుకు ప్రశ్నించబడుతారు.

అన్నిటికంటే కఠోరమైన ప్రశ్నలు అల్లాహ్‌ను విశ్వసించని వారికి మరియు అల్లాహ్‌కు ఇతరులను సాటిచేసి ఆరాధించిన వారికి వేయబడుతాయి. అదే విధంగా మనుషులు తమ కర్మల గురించి, వారికి ప్రసాదించిన అనుగ్రహాల గురించి, అలాగే కళ్ళు, చెవులు, మనసు గురించి ప్రత్యేకంగా ప్రశ్నించబడుతారు.

1-తిరస్కారులు మరియు బహుదైవారాధకులు ప్రశ్నించబడుతారు.

తిరస్కారులను మరియు బహుదైవారాధకులతో అల్లాహ్ ప్రశ్నిస్తాడు. అల్లాహ్‌ను ఆరాధిస్తూ సమాధుల వద్దకు పోయి ఆరాధించేవారిని లేదా ఇతర పెద్దలను అల్లాహ్‌కు సహవర్తులుగా నిలబెట్టి పూజించినవారిని, ఎందుకు అలా చేసారనీ? ప్రశ్నిస్తాడు. దాని గురించి ఖుర్ఆన్ గ్రంథంలో అనేక చోట్ల అల్లాహ్ తెలియజేసాడు:

﴿وَقِيلَ لَهُمْ إِنَّمَا كُنْتُمْ تَعْبُدُونَ (۱۲) مِنْ دُونِ اللَّهِ هَلْ يَنْصُرُونَكُمْ (۱۳) أَوْ يَنْصُرُونَ﴾

“అల్లాహ్‌ను వదిలిపెట్టి మీరు ఆరాధించేవారు ఇప్పుడు ఎక్కడున్నారు? వారు మీకేమైనా సహాయం చేస్తున్నారా? లేదా తమను తాము రక్షించుకోగలరా.” (26, సూరతు షూరా: 92-93)

﴿وَيَوْمَ يُنَادِيهِمْ فَيَقُولُ أَيْنَ شُرَكَائِيَ الَّذِينَ كُنْتُمْ تَزْعُمُونَ (۶۲)﴾ القصص: 62

ప్రళయ దినాన అల్లాహ్ వారిని (బహుదైవారాధకులను) పిలిచి “మీరు నా భాగస్వాములుగా భావించిన వారెక్కడున్నారు?” అని అంటాడు.

(28, సూరతు ఖసస్: 62)

2-ప్రళయ దినాన మానవులందరూ ఐదు ప్రశ్నలకు తప్పక సమాధానమివ్వాలి.

﴿فَرِّبَكَ لِنَسْأَلَنَّهُمْ أَجْمَعِينَ﴾ ﴿٩٢﴾ ﴿عَمَّا كَانُوا يَعْمَلُونَ﴾ ﴿٩٣﴾ الحجر: 92-93

“నీ ప్రభువు సాక్షిగా! మేము తప్పకుండా వారందరినీ మీరేమిచేస్తూ ఉండేవారు? అని అడుగుతాము.” (15, సూరతుల్ హిజ్ర్: 92-93)

హజ్రత్ అబ్దుల్లాహ్ ఇబ్ను మస్వూద్ ర.అ. కథనం; ప్రవక్త ముహమ్మద్ స.అ. ఇలా ప్రవచించారు:

لَا تَزُولُ قَدَمُ ابْنِ آدَمَ يَوْمَ الْقِيَامَةِ مِنْ عِنْدِ رَبِّهِ حَتَّى يُسْأَلَ عَنْ خَمْسٍ عَنْ عُمُرِهِ فِيمَ أَفْنَاهُ وَعَنْ شَبَابِهِ فِيمَ أَبْلَاهُ وَمَالِهِ مِنْ أَيْنَ اكْتَسَبَهُ وَفِيمَ أَنْفَقَهُ وَمَاذَا عَمِلَ فِيمَا عِلِمَ. (الترغيب والترهيب)

“ప్రళయం నాడు మనిషి పాదాలు ఐదు ప్రశ్నలకు జవాబు ఇవ్వనంత వరకూ అల్లాహ్ ముందు నుంచి కదల లేవు: నీ జీవితం గురించి, దాన్ని ఎలా గడిపినావనీ. యుక్త వయస్సు గురించి, దాన్ని ఎలా జీవించావనీ. సంపద గురించి దాన్ని ఎలా సంపాదించావు మరియు దాన్ని ఎలా ఖర్చు పెట్టావనీ. చదువుకున్న జ్ఞానంగురించి, దానిపై ఎంతవరకూ ఆచరించావనీ.”

(సహీహ్ తర్గీబ్ వత్తర్హీబ్: 128)

హజ్రత్ అబూ బర్జతల్ అస్లమీ ర.అ. కథనం; ప్రవక్త ముహమ్మద్ స.అ. ఇలా ప్రవచించారు: ప్రళయం నాడు మనిషి పాదాలు నాలుగు ప్రశ్నలకు జవాబు ఇవ్వనంతవరకూ కదలేవు: “నీ జీవితం గురించి, దాన్ని ఎలా గడిపినావనీ. జ్ఞానం గురించి, దానిపై ఎంతవరకూ ఆచరించావనీ. సంపద గురించి, దాన్ని ఎలా సంపాదించావు మరియు దాన్ని ఎలా ఖర్చు పెట్టావనీ. నీ శరీరం (అంగాల) గురించి, దాన్ని ఎలా వాడుకున్నావనీ (గడిపావనీ).”

(సహీహుల్ జామే: 7300)

హజ్రత్ అబ్దుల్లాహ్ ఇబ్ను అమర్ رضي الله عنه కథనం; ప్రవక్త ముహమ్మద్ ﷺ ఇలా ప్రవచించారు: “ప్రళయ దినాన ధనవంతులకంటే బీదవారుగా ఉన్న ముహాజిరీన్ (అల్లాహ్ మార్గంలో వలసపోయినవారు) నలభై సంవత్సరాలకు ముందు స్వర్గానికి పోతారు.” (ముస్లిం)

3-అనుభవించిన అనుగ్రహాల పట్ల ప్రశ్నించబడుతారు.

﴿وَأِنْ تَعَدُّوا نِعْمَتَ اللَّهِ لَا تَحْصُوهَا﴾ ابراهيم: 34

“అల్లాహ్ (ప్రసాదించిన) అనుగ్రహాలను లెక్కించదలచినట్లయితే వాటిని మీరు (ఎన్నటికీ) లెక్కించలేరు.” (14, సూరతుల్ ఇబ్రాహీం :34)

హజ్రత్ అబూ హురైరా رضي الله عنه కథనం; ప్రవక్త ముహమ్మద్ ﷺ ఇలా ప్రవచించారు:

﴿إِنَّ أَوَّلَ مَا يُسْأَلُ عَنْهُ يَوْمَ الْقِيَامَةِ يَعْنِي الْعَبْدُ مِنَ التَّعِيمِ أَنْ يُقَالَ لَهُ أَلَمْ نُصِحَّ لَكَ جِسْمَكَ وَتُرْوِيكَ مِنَ الْمَاءِ الْبَارِدِ . (ترمذي)

“ప్రళయ దినాన మొట్టమొదట దాసునికి ప్రసాదించిన అనుగ్రహాల పట్ల విచారణ జరుగుతుంది. అతనితో “నీకు నేను ఆరోగ్యాన్ని ప్రసాదించలేదా? నీకు చల్లని మంచి నీరు ప్రసాదించలేదా?” అని అల్లాహ్ ప్రశ్నిస్తాడు.

(సహీహ్ తిర్మిజీ: 2674)

హజ్రత్ అబ్దుల్లాహ్ ఇబ్ను అబ్బాస్ رضي الله عنه కథనం; ప్రవక్త ముహమ్మద్ ﷺ ఇలా ప్రవచించారు: نِعْمَتَانِ مَعْبُودٌ فِيهِمَا كَثِيرٌ مِنَ النَّاسِ الصَّحَّةُ وَالْفَرَاغُ. (البخاري)

“రెండు అనుగ్రహాల పట్ల చాలా మంది ప్రజలు అమాయకంలో పడి ఉన్నారు. (దాని విలువను గ్రహించడం లేదు) ఒకటేమో ఆరోగ్యము. రెండవదేమో వారికి అందుబాటులో ఉన్న సమయం.” (బుఖారీ)

హజ్రత్ ఇబ్ను మాలిక్ రహిమల్లాహు కథనం; ప్రవక్త ముహమ్మద్ షహిద్ ఇలా ప్రవచించారు: (إِنَّ اللَّهَ لَيَرْضَىٰ عَنِ الْعَبْدِ أَنْ يَأْكُلَ الْكَلَّةَ فَيَحْمَدَهُ عَلَيْهَا أَوْ يَشْرَبَ الشَّرْبَةَ فَيَحْمَدَهُ عَلَيْهَا)

“నిశ్చయంగా అల్లాహ్ ఆ దాసునిపట్ల చాలా సంతోషిస్తాడు. ఏ దాసుడయితే ఆహారం తినిన తరువాత అల్లాహ్ ను (అల్ హమ్దు లిల్లాహ్ అని) స్తుతిస్తాడో, లేక ఏమైనా పానీయాన్ని త్రాగిన తరువాత అల్లాహ్ ను (అల్ హమ్దు లిల్లాహ్ అని) స్తుతిస్తాడో” అని తెలిపారు. (ముస్లిం)

హజ్రత్ అబూ హురైరా రహిమల్లాహు కథనం; ప్రవక్త ముహమ్మద్ షహిద్ ఇలా ప్రవచించారు: దాసుడు ప్రభువును కలిసినప్పుడు,

“ఓ ఫలాన వ్యక్తీ! నేను నీకు గౌరవాన్ని ప్రసాదించలేదా? నీకు సౌకర్యాలను ప్రసాదించలేదా? నీకు వివాహం చేయలేదా? నీకు ఒంటెలు, గుర్రాలు ప్రసాదించలేదా? నీకు (ప్రపంచ) రాజ్యాంగం ప్రసాదించి దానిపై (రాజపీఠంపై) కూర్చోపెట్టలేదా?” అని ప్రభువు ప్రశ్నిస్తాడు.

అతను: “అవునంటాడు.”

“నీకు నన్ను కలిసే విషయం గుర్తు ఉన్నదా?” అని ప్రభువు అడుగుతాడు.

అతను: ‘లేదు’ అని అంటాడు.

“అయితే నేను కూడా నీకు (ఈ రోజు) మరిచిపోతున్నాను, ఎలాగైతే నీవు నన్ను మరిచిపోయావో!” అని అల్లాహ్ అంటాడు.

తరువాత మరొక వ్యక్తీ అల్లాహ్ ను కలుస్తాడు. “ఓ ఫలాన వ్యక్తీ! నేను నీకు గౌరవాన్ని ప్రసాదించలేదా? నీకు సౌకర్యాలను ప్రసాదించలేదా? నీకు వివాహం చేయలేదా? నీకు ఒంటెలు, గుర్రాలు ప్రసాదించలేదా? నీకు (ప్రపంచ)రాజ్యాంగం ప్రసాదించి దానిపై (రాజపీఠంపై) కూర్చోపెట్టలేదా?” అని ప్రభువు ప్రశ్నిస్తాడు.

మరణానంతర జీవితము

అతను: “అవునంటాడు.”

“నీకు నన్ను కలిసే విషయం గుర్తు ఉన్నాందా?” అని ప్రభువు అడుగుతాడు.

అతను: ‘లేదు’ అని అంటాడు.

“అయితే నేను కూడా నిన్ను (ఈ రోజు) మరిచిపోతున్నాను, ఎలాగైతే నీవు నన్ను మరిచిపోయావో!” అని అల్లాహ్ అంటాడు.

తరువాత మూడోవ్యక్తి అల్లాహ్ ను కలిసినప్పుడు అలాగే ప్రశ్నించబడుతాడు.

అప్పుడితను: “ఓ అల్లాహ్ నేను నిన్ను, నీ గ్రంథాలను, నీ ప్రవక్తలను విశ్వసించాను, నేను నమాజును (సదా) పాటించాను, ఉపవాసాలను కూడా పాటించాను, దాన ధర్మాలు చేసాను, నా శక్తి మేరకు నీ నామాన్ని స్తుతించాను” అని సమాధానమిస్తాడు.

తరువాత అల్లాహ్: “ఇక నీవు చెప్పింది చాలు సుమా! నీ మాటలకు (విరుద్ధంగా) నేను సాక్షులను నిలబెడతాను” అని అంటాడు.

అంతలో ఆ వ్యక్తి: “నాకు వ్యతిరేకంగా సాక్షుల ఎవరిస్తారనే ఆలోచనలో పడగానే అల్లాహ్ అతనికి మాట్లాడనివ్వకుండా నోటిపై ముద్రవేస్తాడు. తరువాత అతని తొడను, అతని మాంసాన్ని, అతని ఎముకలను మాట్లాడమనీ ఆదేశిస్తాడు.”

అప్పుడు “అతని తొడ, అతని మాంసము, అతని ఎముకలు అతడు చేసిన కర్మల (వాటితో జరిగిన కార్యాలన్నీ) గురించి” సాక్షుమిస్తాయి.

ఆ కారణంగా అతని వద్ద ఏ సాకూ మిగలదు. అలాంటి వాడే మునాఫిఖ్ (వంచకుడు) అలాంటి వ్యక్తే కదా అల్లాహ్ అయిష్టతకు గురికాబోయేది”

అని తెలిపారు. (ముస్లిం)

4-చేసిన వాగ్దానాల గురించి ప్రశ్నించబడుతారు.

﴿ وَأَوْفُوا بِالْعَهْدِ إِنَّ الْعَهْدَ كَاتِبٌ مَسْئُولًا ﴾ (౨౬) “చేసిన వాగ్దానాన్ని నెరవేర్చండి. వాగ్దానం గురించి మీరు తప్పనిసరిగా (అల్లాహ్ ముందు) సమాధానం చెప్పవలసి ఉంటుంది.” (17,బనీ ఇస్రాయీల్:34)

﴿ وَأَوْفُوا بِالْعَهْدِ إِذَا عَاهَدْتُمْ وَلَا تَنْقُضُوا الْأَيْمَانَ بَعْدَ تَوْكِيدِهَا وَقَدْ جَعَلْتُمُ اللَّهَ

عَلَيْكُمْ كَفِيلًا إِنَّ اللَّهَ يَعْلَمُ مَا تَفْعَلُونَ ﴾ (౧౧) النحل: 91

“మీరు అల్లాహ్ (పేరు)తో ఏదైనా వాగ్దానం చేసివుంటే ఆ వాగ్దానాన్ని నెరవేర్చండి. ప్రమాణాలను దృఢపరిచిన తరువాత భంగపరచకండి. (ఎందుకంటే) మీరు అల్లాహ్ ను దానిపై సాక్షిగా నిలబెట్టారు. నిశ్చయంగా అల్లాహ్ కు మీ చర్యల గురించి బాగా తెలుసు.” (16,సూరతున్ నహ్: 91)

﴿ وَلَقَدْ كَانُوا عَاهِدُوا اللَّهَ مِنْ قَبْلُ لَا يُؤَلَّفُونَ إِلَّا ذَبْرًا وَكَانَ عَهْدُ اللَّهِ مَسْئُولًا ﴾ (౧౦)

“గతంలో వారు (యుద్ధం నుండి) పారిపోమనీ అల్లాహ్ సమక్షంలో ప్రమాణం చేశారు. అల్లాహ్ సమక్షంలో చేసిన ప్రమాణం గురించి (వారిని) తప్పక ప్రశ్నించటం జరుగుతుంది.” (33,సూరతుల్ అహ్జబ్: 15)

5-కళ్ళు, చెవులు, మనస్సు పట్ల విచారణ జరుగును.

﴿ يَتَأْتِيهَا الَّذِينَ ءَامَنُوا أَجَنِبُوا كَثِيرًا مِّنَ الظَّنِّ إِنَّ بَعْضَ الظَّنِّ إِثْمٌ وَلَا تَجَسَّسُوا ﴾ حجرات: 12

“ఓ విశ్వాసులారా! అతిగా అనుమానించటం మానివేయండి. కొన్ని అనుమానాలు పాపాలు అవుతాయి. గూఢచారులుగా వ్యవహరించకండి.”

(49,సూరతుల్ హుజురాత్: 12)

﴿ وَلَا تَقْفُ مَا لَيْسَ لَكَ بِهِ عِلْمٌ إِنَّ السَّمْعَ وَالْبَصَرَ وَالْفُؤَادَ كُلُّ أُولَئِكَ كَانَ عَنْهُ مَسْئُولًا ﴾ (౧౩)

“మీకు తెలియని విషయం వెంట పడకండి. నిశ్చయంగా కళ్ళూ, చెవులూ, మనస్సు అన్నింటి విషయంలోనూ విచారణ జరుగుతుంది. భూమిపై విర్రవీగుతూ నడవకండి. మీరు భూమిని చీల్చునూ లేరు. పర్వతాల ఎత్తుకు చేరనూలేరు.”(17,బనీ ఇస్రాయీల్: 36)

హజ్రత్ అబూ హురైరా కథనం; ప్రవక్త ముహమ్మద్ ఇలా ప్రవచించారు: “అనుమానించకండి, అనుమానాలకు దూరంగా ఉండండి, అనుమానించడం మాటలన్నిటిలోకి అతి పెద్ద అబద్ధం. ఇతరుల రహస్యాల వెనుక పడకండి. (అన్యాయమైన)దళారీలుగా వ్యవహరించకండి. ఈర్ష్యకు దూరంగా ఉండండి. కుళ్ళుబుద్ధిని పెంచుకోకండి. ఇతరుల (తప్పులను తెలుసుకొనుటకు) వెనుక పడకండి. పరస్పర సోదరభావనతో మసులుకోండి”

(బుఖారీ, ముస్లిం)